

בית שמאי פרק שרשה עשר יבמות קיא

תוספות חד מקמאי

מסקנא דרשמת' חרשת קטורה ומשוויירת קטנה קטורה וזונה קטורה והא דתנן חרשת וקטנה בא יבם על הקטנה חזר ובא על חרשת או שבא אחז על חרשת פוסל את הקטנה ברין והא דלא פסל הקטנה פסל' א קטנה קטורה היא אין ביאת האב ביאה כלום ואי לא קטורה היא נכרית בעלמא סל נטיב' אלא להכי פסל את הקטנה שהיא ראשונה דלמא קרים ובעל חרשת ברישא: תנאי ב' אחים נשואים ב' אחיות קטנה וחרשת מת בעל חרשת וקטנה חרשת יוצא' בגט וקטנה תסתין עד שתגריל ותחלוץ מת בעלה של חרשת קטנה יוצאה בגט וחרשת אסורה לעולם ואסור על חרשת נתן לה גט והותרה אלא חרשת קטורה ומשוויירת קטנה קטורה ואינה קטורה (ח) והל' ביאת קטנה ביאה פסולה ולא (פגויה) [פגויה]:

(ח) נראה דל' דאי אמרת חרשת קטורה ואינה קטורה וכו' כו"ל חרשת חרשת ביאה פסולה ולא פגויה:

תיתיב גביה ממה נפשך - פירש בקונטרס ואי קטורה ומתני' הבא על הקטנה ואחר כך בא על חרשת פסול את הקטנה ואמאי לא אמר תיתיב גביה הקטנה ממה נפשך אי קטורה היא חרשת היא ולא נכרית בעלמא היא וסירך דגוריון דלמא בעיל חרשת ברישא כדלקמן בבריית' וקשה דקתני בברייתא וחס בא על חרשת טעון לה גט והותרה ואמאי לא גוריון בא על חרשת אטו מת בעלה של קטנה ובא עליה דלא משתריא בגט אלא בחליצה דביאה פסולה לא פטרה כי היכי דגוריון במתני' ושמו כיון שלא היה תקנתא - חרשת על רצו לחוסרה איסור עולם:

הויא לה ביאה פסולה ולא פטרה - והל' התיב לעיל פרק ר"ג (דף כ:) דביאה פסולה לא פטרה דגוריון ביאה אחר הגט אטו ביאה אחר חליצה אבל הכא מאי חששא איכא וי"ל דהכא נמי אי פטרה אמרי דביאת חרשת ביאה כשירה היא והל' שיהא אחר ביאת הקטנה ואמאי לא חילטפי בגדולה שאחר שבא על הגדולה ימור ויבא על החוסה:

היא הא נפקא משום אהות אשה אי לאו קטורה שפיר מיבם אלא אי אמרת חרשת קטורה ואינה קטורה ומשוויירת כי בא על חרשת אמאי נותן גט והותרה הויא ליה ביאה פסולה וביאה פסולה לא פטרה הא מני רבי נחמיה היא דאמר ביאה פסולה פוטרת מחליצה אי רבי נחמיה אימא סיפא מי שהיה נשוי שתי יתומות קטנה וחרשת ומת בא יבם על הקטנה וחזר ובא על חרשת או שבא אחז על חרשת נאסרו שתייהן עליו כיצד תקנתן חרשת יוצאת בגט וקטנה תמתין עד שתגריל ותחלוץ אי אמרת בשלמא חרשת קטורה ומשוויירת קטנה קטורה ואינה קטורה ורבנן היא משום הכי תמתין עד שתגריל ותחלוץ דרלמא קדים ובעיל חרשת וברבנן היא משום הכי ביאה דקטנה ביאה פסולה אלא אי אמרת רבי נחמיה הא אמר ביאה פסולה פטרה אלא שמע מינה רבנן היא דקתני אם בא על חרשת נותן לה גט והותרה ולא קתני אם בא על הקטנה נותן לה גט והותרה אי משום הא לא איריא חרשת דלית לה תקנתא דהיתורא קתני תקנתא דאיסורא קטנה דאית לה תקנתא דהיתורא לא תני תקנתא דאיסורא: **במתני'** מי שהיה נשוי לשתי יתומות קטנות ומת ובא יבם על הראשונה וחזר ובא על השנייה או שבא אחז על השנייה לא

תיתיב גביה ממה נפשך אי קטורה היא הא קטורה היא ואי לאו קטורה היא נכרית בעלמא היא וכי תימא קטנה אמאי תמתין עד שתגריל ותחלוץ תיתיב גביה אי קטורה היא הא קטורה היא אי לאו קטורה היא נכריתא בעלמא היא אם כן חרשת במה תיפוק אמר רב ששת הכי נמי מיסתברא כדקא מתרין רב הסדא אליבא דרב (ב) דתניא שני אחין נשואין שתי אחיות יתומות קטנה וחרשת מת בעלה של קטנה חרשת יוצאה בגט וקטנה תמתין עד שתגריל ותחלוץ מת בעלה של חרשת קטנה יוצאה בגט וחרשת נותן לה גט והותרה אי אמרת בשלמא חרשת קטורה ומשוויירת קטנה קטורה ואינה קטורה משום הכי דכי בא על חרשת נותן לה גט והותרה דאמרת ממה נפשך אי קטנה קטורה

היא הא נפקא משום אהות אשה אי לאו קטורה שפיר מיבם אלא אי אמרת חרשת קטורה ואינה קטורה ומשוויירת כי בא על חרשת אמאי נותן גט והותרה הויא ליה ביאה פסולה וביאה פסולה לא פטרה הא מני רבי נחמיה היא דאמר ביאה פסולה פוטרת מחליצה אי רבי נחמיה אימא סיפא מי שהיה נשוי שתי יתומות קטנה וחרשת ומת בא יבם על הקטנה וחזר ובא על חרשת או שבא אחז על חרשת נאסרו שתייהן עליו כיצד תקנתן חרשת יוצאת בגט וקטנה תמתין עד שתגריל ותחלוץ אי אמרת בשלמא חרשת קטורה ומשוויירת קטנה קטורה ואינה קטורה ורבנן היא משום הכי תמתין עד שתגריל ותחלוץ דרלמא קדים ובעיל חרשת וברבנן היא משום הכי ביאה דקטנה ביאה פסולה אלא אי אמרת רבי נחמיה הא אמר ביאה פסולה פטרה אלא שמע מינה רבנן היא דקתני אם בא על חרשת נותן לה גט והותרה ולא קתני אם בא על הקטנה נותן לה גט והותרה אי משום הא לא איריא חרשת דלית לה תקנתא דהיתורא קתני תקנתא דאיסורא קטנה דאית לה תקנתא דהיתורא לא תני תקנתא דאיסורא: **במתני'** מי שהיה נשוי לשתי יתומות קטנות ומת ובא יבם על הראשונה וחזר ובא על השנייה או שבא אחז על השנייה לא

תיטיב גביה ממה נפשך - דהא אחרונה לא פסלה לה עליה דחס שתייהן קטיות אין האחרונה פוסלת הראשונה דאין אחר ביאה כלום ואם זו (קטורה) וזו אינה קטורה אינן נרות זו לזו אלא חדא קטורה ומשוויירת וחדא ספק ומדבר שמעינן דחרשת היא הקטורה והמשוויירת וקטנה ספק משום הכי תלה חרשת בגט דלמא קטנה קטורה היא לגמרי ועדיפא מחרשת ופסלה לה חליצה עליה: **סא קטנים סיא** - ותו ליכא זיקה (ב) אבתייתא: **נכרים בעלמא סיא** - ולא פסלה לה חליצה קטנה: **ויליטמין** (ב) **קטנה אמאי תסתין** ופסולין - ישאנה מתחלה ותשב אליו ממה נפשך: **חרשת קטנה** וכו' תיפוק - הא לאו בת חליצה היא וזכא תקנתא לתרווייהו קתני ואי קטורה מתסתין דקתני בא על הקטנה וחזר ובא על חרשת פסול את הקטנה אמאי פסלה הוילי ונסבה ברישא תיפוק חרשת בגט וקטנה תיתיב גביה ממה נפשך כדאמרן ואיכא תקנתא לתרווייהו תרין מתסתין משום גזירה דלמא אחי למיבעל חרשת ברישא והכי נמי מתרין לה בברייתא לקמן: **כדקא פטרין כו'** - חרשת קטורה ומשוויירת קטנה קטורה ואינה קטורה: **סא בעלמא של קטנה חרשת** וכו' **יולאס בגט** - דזיקת קטנה אסורה עליו דחרשת קטורה ומשוויירת וקטנה שמוא קטורה לגמרי והוילי לה חרשת אחוז וזקקו: **קטנים סאל בגט** - דזיקת חרשת אחוסה אסורה שמוא קטנה אינה קטורה כלל והוילי כמפוסה וחרשת קטורה ומשוויירת והוילי לה אסור אחוז וזקקו: **וחרשת אסורה לעולם** - לכונסה אי אפשר שמוא קטנה קטורה היא וזו אחוז גרושה ואין זקקה לו ואפילו מהה קטנה אחר כך ופקע איסור אחוז אשה אסורה משום אשה אח הואיל ובשעת נפילה נפטרה ממת ובחליצה אי אפשר דלאו בת חליצה היא: **ואם עבר וכל על חרשת** - אחר שגירש הקטנה טעון לה גט והותרה לשוק ממה נפשך אי קטנה קטורה הוילי נפקא לה דך מרישא

היא הא נפקא משום אהות אשה אי לאו קטורה שפיר מיבם אלא אי אמרת חרשת קטורה ואינה קטורה ומשוויירת כי בא על חרשת אמאי נותן גט והותרה הויא ליה ביאה פסולה וביאה פסולה לא פטרה הא מני רבי נחמיה היא דאמר ביאה פסולה פוטרת מחליצה אי רבי נחמיה אימא סיפא מי שהיה נשוי שתי יתומות קטנה וחרשת ומת בא יבם על הקטנה וחזר ובא על חרשת או שבא אחז על חרשת נאסרו שתייהן עליו כיצד תקנתן חרשת יוצאת בגט וקטנה תמתין עד שתגריל ותחלוץ אי אמרת בשלמא חרשת קטורה ומשוויירת קטנה קטורה ואינה קטורה ורבנן היא משום הכי תמתין עד שתגריל ותחלוץ דרלמא קדים ובעיל חרשת וברבנן היא משום הכי ביאה דקטנה ביאה פסולה אלא אי אמרת רבי נחמיה הא אמר ביאה פסולה פטרה אלא שמע מינה רבנן היא דקתני אם בא על חרשת נותן לה גט והותרה ולא קתני אם בא על הקטנה נותן לה גט והותרה אי משום הא לא איריא חרשת דלית לה תקנתא דהיתורא קתני תקנתא דאיסורא קטנה דאית לה תקנתא דהיתורא לא תני תקנתא דאיסורא: **במתני'** מי שהיה נשוי לשתי יתומות קטנות ומת ובא יבם על הראשונה וחזר ובא על השנייה או שבא אחז על השנייה לא

משהוירא וחדא ספק ומדבר שמעינן דחרשת היא הקטורה והמשוויירת וקטנה ספק משום הכי תלה חרשת בגט דלמא קטנה קטורה היא לגמרי ועדיפא מחרשת ופסלה לה חליצה עליה: **סא קטנים סיא** - ותו ליכא זיקה (ב) אבתייתא: **נכרים בעלמא סיא** - ולא פסלה לה חליצה קטנה: **ויליטמין** (ב) **קטנה אמאי תסתין** ופסולין - ישאנה מתחלה ותשב אליו ממה נפשך: **חרשת קטנה** וכו' תיפוק - הא לאו בת חליצה היא וזכא תקנתא לתרווייהו קתני ואי קטורה מתסתין דקתני בא על הקטנה וחזר ובא על חרשת פסול את הקטנה אמאי פסלה הוילי ונסבה ברישא תיפוק חרשת בגט וקטנה תיתיב גביה ממה נפשך כדאמרן ואיכא תקנתא לתרווייהו תרין מתסתין משום גזירה דלמא אחי למיבעל חרשת ברישא והכי נמי מתרין לה בברייתא לקמן: **כדקא פטרין כו'** - חרשת קטורה ומשוויירת קטנה קטורה ואינה קטורה: **סא בעלמא של קטנה חרשת** וכו' **יולאס בגט** - דזיקת קטנה אסורה עליו דחרשת קטורה ומשוויירת וקטנה שמוא קטורה לגמרי והוילי לה חרשת אחוז וזקקו: **קטנים סאל בגט** - דזיקת חרשת אחוסה אסורה שמוא קטנה אינה קטורה כלל והוילי כמפוסה וחרשת קטורה ומשוויירת והוילי לה אסור אחוז וזקקו: **וחרשת אסורה לעולם** - לכונסה אי אפשר שמוא קטנה קטורה היא וזו אחוז גרושה ואין זקקה לו ואפילו מהה קטנה אחר כך ופקע איסור אחוז אשה אסורה משום אשה אח הואיל ובשעת נפילה נפטרה ממת ובחליצה אי אפשר דלאו בת חליצה היא: **ואם עבר וכל על חרשת** - אחר שגירש הקטנה טעון לה גט והותרה לשוק ממה נפשך אי קטנה קטורה הוילי נפקא לה דך מרישא

משהוירא וחדא ספק ומדבר שמעינן דחרשת היא הקטורה והמשוויירת וקטנה ספק משום הכי תלה חרשת בגט דלמא קטנה קטורה היא לגמרי ועדיפא מחרשת ופסלה לה חליצה עליה: **סא קטנים סיא** - ותו ליכא זיקה (ב) אבתייתא: **נכרים בעלמא סיא** - ולא פסלה לה חליצה קטנה: **ויליטמין** (ב) **קטנה אמאי תסתין** ופסולין - ישאנה מתחלה ותשב אליו ממה נפשך: **חרשת קטנה** וכו' תיפוק - הא לאו בת חליצה היא וזכא תקנתא לתרווייהו קתני ואי קטורה מתסתין דקתני בא על הקטנה וחזר ובא על חרשת פסול את הקטנה אמאי פסלה הוילי ונסבה ברישא תיפוק חרשת בגט וקטנה תיתיב גביה ממה נפשך כדאמרן ואיכא תקנתא לתרווייהו תרין מתסתין משום גזירה דלמא אחי למיבעל חרשת ברישא והכי נמי מתרין לה בברייתא לקמן: **כדקא פטרין כו'** - חרשת קטורה ומשוויירת קטנה קטורה ואינה קטורה: **סא בעלמא של קטנה חרשת** וכו' **יולאס בגט** - דזיקת קטנה אסורה עליו דחרשת קטורה ומשוויירת וקטנה שמוא קטורה לגמרי והוילי לה חרשת אחוז וזקקו: **קטנים סאל בגט** - דזיקת חרשת אחוסה אסורה שמוא קטנה אינה קטורה כלל והוילי כמפוסה וחרשת קטורה ומשוויירת והוילי לה אסור אחוז וזקקו: **וחרשת אסורה לעולם** - לכונסה אי אפשר שמוא קטנה קטורה היא וזו אחוז גרושה ואין זקקה לו ואפילו מהה קטנה אחר כך ופקע איסור אחוז אשה אסורה משום אשה אח הואיל ובשעת נפילה נפטרה ממת ובחליצה אי אפשר דלאו בת חליצה היא: **ואם עבר וכל על חרשת** - אחר שגירש הקטנה טעון לה גט והותרה לשוק ממה נפשך אי קטנה קטורה הוילי נפקא לה דך מרישא

משהוירא וחדא ספק ומדבר שמעינן דחרשת היא הקטורה והמשוויירת וקטנה ספק משום הכי תלה חרשת בגט דלמא קטנה קטורה היא לגמרי ועדיפא מחרשת ופסלה לה חליצה עליה: **סא קטנים סיא** - ותו ליכא זיקה (ב) אבתייתא: **נכרים בעלמא סיא** - ולא פסלה לה חליצה קטנה: **ויליטמין** (ב) **קטנה אמאי תסתין** ופסולין - ישאנה מתחלה ותשב אליו ממה נפשך: **חרשת קטנה** וכו' תיפוק - הא לאו בת חליצה היא וזכא תקנתא לתרווייהו קתני ואי קטורה מתסתין דקתני בא על הקטנה וחזר ובא על חרשת פסול את הקטנה אמאי פסלה הוילי ונסבה ברישא תיפוק חרשת בגט וקטנה תיתיב גביה ממה נפשך כדאמרן ואיכא תקנתא לתרווייהו תרין מתסתין משום גזירה דלמא אחי למיבעל חרשת ברישא והכי נמי מתרין לה בברייתא לקמן: **כדקא פטרין כו'** - חרשת קטורה ומשוויירת קטנה קטורה ואינה קטורה: **סא בעלמא של קטנה חרשת** וכו' **יולאס בגט** - דזיקת קטנה אסורה עליו דחרשת קטורה ומשוויירת וקטנה שמוא קטורה לגמרי והוילי לה חרשת אחוז וזקקו: **קטנים סאל בגט** - דזיקת חרשת אחוסה אסורה שמוא קטנה אינה קטורה כלל והוילי כמפוסה וחרשת קטורה ומשוויירת והוילי לה אסור אחוז וזקקו: **וחרשת אסורה לעולם** - לכונסה אי אפשר שמוא קטנה קטורה היא וזו אחוז גרושה ואין זקקה לו ואפילו מהה קטנה אחר כך ופקע איסור אחוז אשה אסורה משום אשה אח הואיל ובשעת נפילה נפטרה ממת ובחליצה אי אפשר דלאו בת חליצה היא: **ואם עבר וכל על חרשת** - אחר שגירש הקטנה טעון לה גט והותרה לשוק ממה נפשך אי קטנה קטורה הוילי נפקא לה דך מרישא

הגהות הב"ח (ב) גט' רב הסדא אליבא דרב חרשת כו' דתניא סני וכו' שתי אחיות (יתומות) חז'מ ויב' ס'א אין זו: (ב) רש"י ד"ס הא קטורה וכו' זיקא חכמה סס"ד:

[לעיל כ' ה'א:]